

Н.С. Акімова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.А. Наумова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ІНФОРМАЦІЙНІЙ МЕРЕЖІ INTERNET

Самостійна робота студентів є одним із компонентів навчального процесу, а тому, як і всі складові його, являє собою систему організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на підготовку за напрямками і спеціальностями фахівців відповідних освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Традиційно самостійна робота студентів проводиться за такими формами:

- індивідуальні (реферативні повідомлення, курсове, дипломне проектування, самостійна науково-дослідницька робота, індивідуальні консультації, олімпіади тощо);

- групові (проектне та проблемне навчання, навчання у співпраці, ігрове проектування, групові консультації, факультативні заняття, заняття в гуртках);

- масові (проектне навчання, програмоване навчання).

Індивідуально-консультаційна робота студентів здійснюється згідно із затвердженим графіком. На консультаціях розглядаються окремі програмні питання, з якими студенти мають певні труднощі у власному розумінні або рішення практичних завдань.

Студенти виконують індивідуальну роботу у вигляді рефератів та курсових робіт. Ці завдання вони виконують самостійно згідно з розробленими методичними вказівками щодо їх виконання, викладачі надають лише консультацію.

Важлива роль у забезпеченні високої якості освіти та формуванні конкурентноспроможних фахівців належить системі контролю та оцінюванню знань студентів. На кафедрі бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування визначені критерії оцінки якості знань студентів, що надає змогу підвищити мотивацію студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року.

Викладачами кафедри розроблена і функціонує ціла система для самопідготовки студентів.

Електронний навчально-методичний комплекс є важливою складовою інформаційно-освітнього середовища кафедри бухгалтерського обліку та аудиту, який створює нові можливості надання освіти і організації індивідуального навчання та самостійної

роботи студентів. Комплекс включає представлений в електронному вигляді перелік науково-навчальної літератури бібліотеки університету та нормативно-законодавчої бази країни.

У комп'ютерному класі є доступ до Internet, що дає можливість студентам та викладачам отримувати необхідну інформацію при виконанні наукових та методичних робіт.

Для досягнення найкращого результату при самостійній роботі викладачі кафедри знайшли оптимальний варіант спілкування слухача (студента) з викладачем. Студент може запитувати викладача і отримувати від нього відповідь. В електронних засобах масової комунікації така можливість спілкування існує щоденно. Перш за все, це електронна пошта. Студент надсилає викладачу питання, і викладач відповідає в прийнятний для цього час (вранці, вдень, ввечері), і від часового поясу це не залежить. Подібну методику викладачі застосовують і при виконанні письмових завдань студентом.

Викладачі кафедри пропонують із метою організації управління позааудиторною самостійною роботою студентів виділяти дві взаємопов'язані підсистеми – систематичну і так звану акордну самостійну працю. Під систематичною працею розуміють працю, розподілену по днях невеликими порціями, а під акордною – компактну і довготривалу за часом. Поділ позааудиторної самостійної роботи студентів на систематичну повсякденну й акордну досить точно відображає ритм роботи університету і може слугувати певною основою для її планування, організації й управління нею. Такий розподіл доцільно розглядати в нерозривній єдності з репродуктивним, творчим і комбінованим варіантами самостійних робіт студентів. На базі кількісного нагромадження навичок самостійної роботи до певного рівня виникає необхідність в акордній праці. Остання має нову мету – перетворення набутих навичок у нову якісну структуру (підготовка виступу, доповіді на науковій студентській конференції та ін.). Після цього формування навичок продовжується до якісно нового етапу узагальнення. Для цілеспрямованого й оптимального управління процесуальною стороною пізнавальної діяльності студентів інколи розробляються технологічні карти для різних видів самостійних робіт, зокрема: процесу складання тез; складання бібліографічних карток за книгою; складання карток за статтею; складання виписок; роботи з книгою; читання наукової літератури; процесу конспектування першоджерел; роботи з пресою; процесу реферування; підготовки доповідей, повідомлень, виступів; виконання курсової роботи; виконання дипломної роботи тощо.